

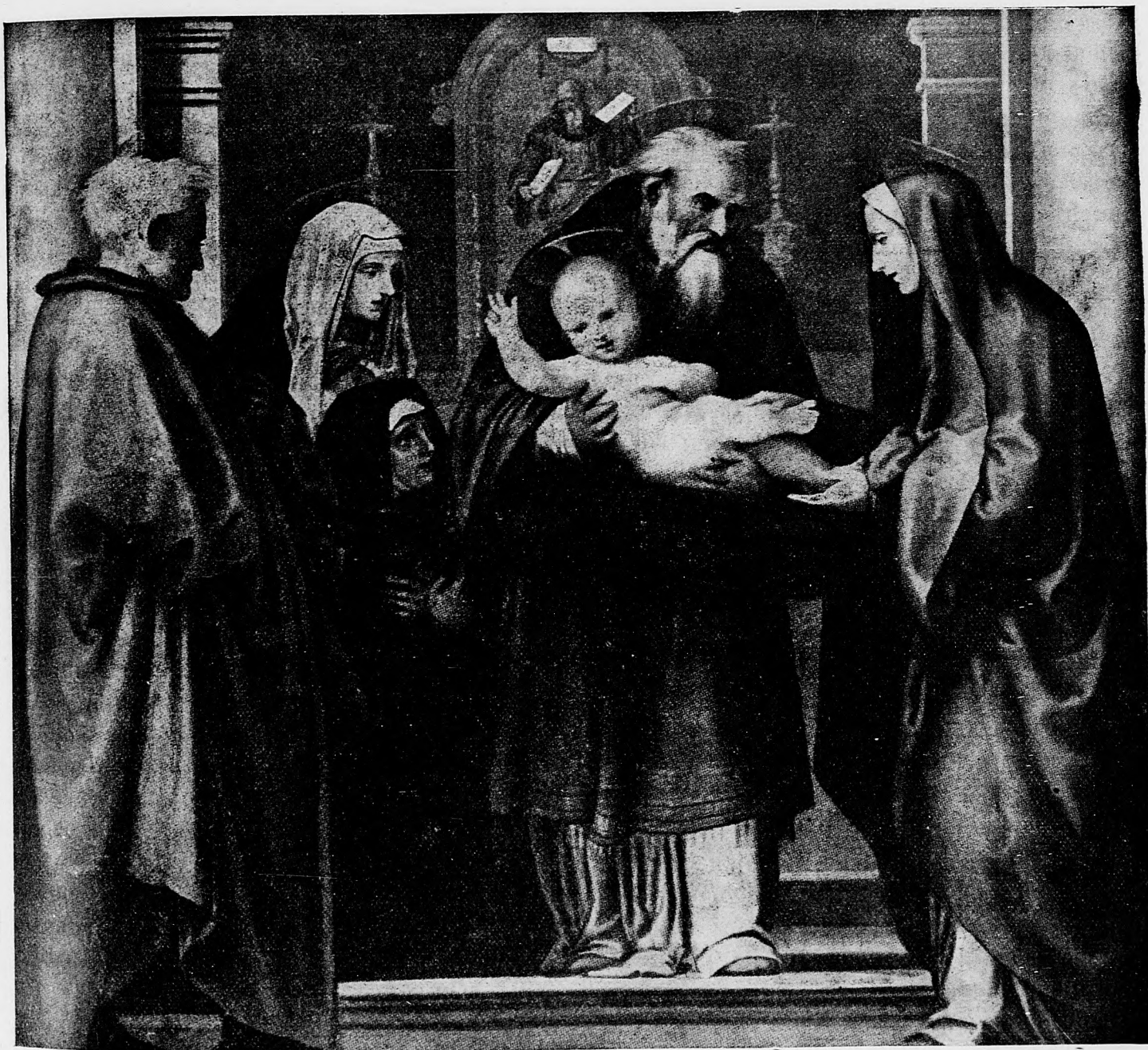
KRESŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
 VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠŤNÁŠŤ STRANÁCH.

Predplatná cena:
 Na celý rok --- 4 koruny --- hal.
 Na pol roka --- 2 " --- "
 Na štvrt' roka --- 1 " --- "
Jednotlivé číslo 8 hal.

Zodpovedný redaktor:
Dr. ALEXANDER ERNSZT,
 páp. komorník.
 Majiteľ' a vydavateľ':
JÁN MOLNÁR.

Redakcia a vydavateľ'stvo:
 Budapešť, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám.
 sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novín
 ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify.
 Rukopisy sa nazpak nedávajú.

Obetovanie Jezuliatka v chráme jeruzalemskom.

Pozor ľudu dedinský!

Napísal: Karol Huszár, krajinský vyslanec kresfanskej ľudovej strany okresu šárvárskeho.

Nazdávali sme sa, že mungovci neni sú v stave dopustiť sa ešte väčších potitických zločinov. K úprimnému žialu ale všetkých statočných ľudí, tomu neni tak, bo celá strana takrečenej národnej práce s každým dňom vždy hlbšie ponára sa v bahne nezákonnosti a nemravnosti.

Začali s tým, že previedli najšpinavejšie krajinské volby. V ich hnusnej práci pokračovali s tým, že prekazili vyplnenie najnespravodlivých požiadavok Uhorska. Viedni odhlasovali skoro tisíc millionov na vojenské potreby, a z povdačnosti za tento prečin dostali do rúk celú moc a vládu. Zákony vynášali neslýchanou nezákonnosťou. Svätinu krajinského zákonodarstva pretvorili v kasárňu pandúrov. Vyslancov opozície, ktorí zmužile bojovali za blaho ľudu, potupným násilensvom, brachiálnou mocou vytvorili z krajinskej snemovne.

Sostavili si volebný zákon, dľa ktorého na večné veky oni by mali byť pánmi tejto nešťastnej krajiny.

V predošlom čísle «Kresfana» dopodrobna vysvetlil som ten volebný zákon, ktorým mungovci o všetky poráva obzbíjať chcú ubohý ľud pospolitý.

Po celej krajine dvíha sa nepokoj, ľudia hromžia a klajú na túto huncútsku zákonnú predlobu, z ktorej prítomne spomenutí chcem len jeden odsek, Nachodí sa tam jedon pragraf, v ktorom to stojí, že robotník cez dva roky musí slúžiť u jedneho a toho istého zamestávateľa, aby mohol dostať hlasovacie právo. Pohliadnime včul bližšie, ako to bude vyzeráť, keby ten mungovský zákon skutočne aj do života uviedli.

Predstavme si, že daaký fabričný veľký podnikateľ alebo majiteľ baní ako Ignác Pallós (Pollák) o niekoľko millionov ošudil banky, falšoval peniaze, klamal atď. Čo sa stane? Takého lotra posadia do áreštu, hlasovacie právo ale ztratil on až vtedy, keď ho od-údi trestný súd. Jeho obchod a prácu vo fabrikách alebo v bahňach, ktoré mu patria, jednoducho zastavia. Robotníkov, ktorí u neho pracovali, prepustia.

Jestli mal 3000 robotníkov, ktorí mali hlasovacie právo: *pre Pallosové zločinstvá, o občianske práva cez dva roky obzbíjajú 3000 statočných ľudí.*

Keď ale daktorý statkár zpácha podobné zločinstvo, *vtedy jeho prepustení ľudia hlasovacie právo dostať môžu len o päť rokov.*

Nuž takéto neslýchané hlúposti nachodia sa v tom Tisza-Lukácsovom volebnom zákone.

Včul ale nasleduje skutočné zbojstvo!

Následkom pohybu a všestrannej nespokojnosti, aké po celej krajine vznikajú proti Lukácsovej zákonnej predlohe, aj jednotliví mungovskí poslanci nahliadajú už, že taký hlúpy zákon jeho veličenstvu nemožno ku sankcii predostref. Aj oni žiadajú, aby bol modifikovaný. Veď ale ako má vyzeráť tá modifikácia? Len tak, že keď ju mungovský parlament prijme, **ten hlúpo modifikovaný zákon bude ešte horší ako Tisza-Lukácsov.**

Kto sa o tom chce presvedčiť, nech si prečíta, ako Tisza-Lukácsovú predlobu modifikovať chce mungovský poslanec Loránd Hegedüs, ktorý spolu popredným vodcom je veľkých fabrikantov. Tento zatatý mungo doprosta to žiada, **aby mestskému obyvateľstvu a fabričnému robotníctvu už včul dané bolo všetko, čo chcú mať, lež dedinskému ľudu, ktorý na dne studni spatruje obraz Panny Marie, volebné právo aby dané bolo až o 10—12 rokov.**

Pozor ľudu dedinský!!! Čo toto má znamenať? Len to, že páni v mestách, židi a socialdemokrati na večné veky panovať majú v krajine. Ľud dedinský, malí hospodári, hoferi, ženci, roľníci, poľnohospodárski robotníci a hospodárska čelad pozbavení majú byť každého občianskeho práva. Mungovci v tom smysle chcú previesť ich volebnú reformu, **aby celú krajinu dirigovaly mesta, židáci a socialdemokrati.** Už aj posial jednostajne krmeli sme mestá, kým naše dediny hynuly a pustly. Židovstvo aby bohatlo, dedinský ľud ale aby vandroval do Ameriky. Nemyslia na to nesvedomití mungovci, že náš dedinský ľud prináša najväčšie obete krve, snáša nevýslovné veľké farchy dane, **včul ale ešte olúpiť, obzbíjať ho idú o všetky politické práva.**

Mungovský poslanec Loránd Hegedüs s jeho návrhom najhnusnejší attentát pácha proti ľudu dedinskému. Keby mungovská strana odhlaso-

vala a prijala i tento paragraf, vtedy na veky zanikne všetka naša nádej, že dakedy zprostitme sa mungooského tyranstva.

Netrpíme ďalej, aby pod zásterou rozšírenia práv, nesvedomiti mungovci o politické práva ozbíjali statočný ľud kresťanský.

Tá politická strana národnej práce ale, ktorá také zbojstvo zpáchat' ide proti dedinskému ľudu, nemá viac čo hľadať po dedinách!

Po dedinách všetkých krajov poučujme ľud, k ak hroznému attentátu protl nám stroja sa mungovci.

Poučujme náš kresťanský ľud, aby náležite znal celý lajster mungovských zločincov, bo z politického dejisť'a len tak navždy zmizne táto hriešna spoločnosť.

Nový knieža-primas v Ostrihome.

Najdôstojnejší pán knieža-primas Uhorska, jeho excellencia dr. Ján Csernoch v sobotu 1. februára o 9. hodine ráno zo západného nádražia, čiarou budapešť—ostrihomskou odcestoval z hlavného mesta, aby jedine v sprievode svojho tajomníka Antona Leopold inkognito, neočakávané vtiabol do svojho sídelného mesta arcibiskupského. Sotva však v Budapešti zbadali odcestovanie knieža-primasa, odtelefonoval to dakto do Ostrihoma, kde aknáhle rozniesol sa ten chýr, takmer v jednom okamžení zmenil sa obraz celého mesta.

Domy v uliciach od železničného nádražia až po palác arcibiskupský rýchle ozdobené byly zástavami v farbách nacionálnych a arcibiskupstva, okolo 11. hodiny, keď vlak s knieža-primasom dorazil mal na ostrihomské nádražie. obyvateľstvo arcibiskupského mesta v húfoch stálo po uliciach. Na železničné nádražie ku privítaniu najdôstojnejšieho knieža primasa prišli: osvietený pán biskup dr. Ludvik *Rajner*, miestodržiteľ arcibiskupský, praelát-kanonik, zastupiteľ veľpraepoštský Ján *Graeffel*, zo stránky mesta Imrich Wimmer mešťanosťa, Franc Rothnagel mestský radca a mestský kapitán Koloman Peterdy.

Členovia dvorného a mestského duchovenstva a obecnstvo vo veľkom počte na ná-

draží ošakávali príchod najdôstojnejšieho knieža primasa. I keď o 11. h. 22. minutách dorazil vlak do ostrihomského nádražia a zvožňa sostúpil najdôstojnejší knieža-primas, hlučným ováciam nebolo konca-kraja. Po utíšení ovácií najdôstojnejšieho knieža-primasa krátkymi rečiami privítali: v mene arcikapitule osvietený pán biskup dr. Ludvik Rajner a v mene mesta, mešťanosťa Imrich Wimmer. Na tieto pozdravenia najdôstojnejší pán knieža-primas odpovedal v krátkosti a za tým v koči a v spoločnosti osvieteného pána biskupa Rajnera viezol sa k arcibiskupskému palácu. Príchod arcipastiera oznamovaly obrovské zvony baziliky a zvony všetkých väží mesta. Po oboch stranách ulíc stál ľud vo veľkom počte a v radoch školské deti. Slávnostné privítanie prevedené bolo v arcibiskupskom paláci, kde na pozdravenie osv. pána biskupa Rajnera, najdôstojnejší pán knieža-primas odpovedal slovami:

— Zná ma osvietená arcikapitula a aj vy, milí bratia a viete, že prichádzam ako milujúci otec. Sľubujem, že čo zo života môjho ešte poostáva, obrátim k pozdvihnutiu nekďajšej slávy arcibiskupstva. Zo všetkých síl mojich pracovať chcem na zveladení blaha arcikapitule duchovenstva a mojho sídelného mesta. Presvedčený som, že ma v tomto podporovať budete, ďakujem za vašu poctu a odporúčam sa do stálej lásky vašej.

Za tým najdôstojnejší pán knieža-primas v krátkosti shováral sa s každým z prítomných a utiahol sa do jeho izieb. Popoludní najdôstojnejší pán knieža-primas prítomný bol na fašiangovom predstavení v semeništi, 2. februára ale v bazilike za zvyčajnej slávnosti posvätil hromičné sviece. Najdôstojnejší pán knieža-primas dľa doterajších dispozícií v Ostrihome pobaví sa do konca februára.

Bratia Katolíci! Čítajte a predplácajte len v čisto katolíckom duchu písané noviny. Takéto noviny sú «Kreštan». «Kreštan» už cez XIX. devätnásť rokov bráni našu cirkev, zastáva našu svätú vieru a zmužile bojuje za všetky oprávnené záujmy Slovákov. Presvedčeny kreštan číta a predpláca len «Kreštana».

Tretí vodca mungovcov.

Bulhari mali len jedného hlavného veliteľa a porazili Turkov. Ten jedon vydával rozkazy a udržal subordináciu v celom vojsku bulharskom.

Naším mungom málo je jedon hlavný veliteľ, oni troch potrebujú. Posiaľ boli dvaja: Tisza a Lukács, lež ako sa počala rozpadávať strana mungovská, ako sa začaly vzbury proti novému daňovému zákonu, ako obyvateľstvo Uhorska ohlásilo sa proti zbojníckemu volebnému zákonu Tiszovskému, hrozný strach napadol mungov a vyvolili si tretieho vodcu v osobe Khuen-Héderváryho.

— Akože — pýtate sa s počudovaním — veď Héderváry z ničeho utvoril stranu mungovskú, aj bol jej vodcom zatiaľ, kým bol ministerpredsedom. On dal peniaze na volby, jeho boli mungovia s telom i dušou. Lenže medzitým Héderváry buhnhul. Vo Viedni ho prepustili, mungovia však ako staré železo hodili ho medzi vyslužených generálov a za svojho velvezíra uznali Lukácsa. Ani jedon z tých mungov, ktorým Héderváry dal poslanecký mandát, neozval sa za bývalého gazdu, ačpráve tak sa malo stať, že za pastierom malo ísť aj stádo. Lenže ktorý mungo priniesol by takú obeť? Vzdať sa poslanectva, keď je to taký dobrý obchod? A potom aj vo Viedni natoľko znajú naše pomery, že neobetujú mungovskú väčšinu.

Héderváry teda odstúpil a ostal jednoduchým mungom. Miesto jeho zaujal Lukács. Od rokov intrikoval tento páno, aby sa stal ministerpredsedom. K dosiahnutiu tohoto cieľa nekráčať rovnou cestou. Nepredestinovali ho k tomu ani politické vlohy, ani štátprávnická učenosť. Lukács jedine šalbiarstvu a zapreniu svojich zásad môže ďakovať, že dostal ministerpredsedníctvo.

Nenie on teda čistý politický charakter. Vychodil on všetky školy politickej nedôslednosti, kde hlavným predmetom je, ako treba politické zásady čím hustejšie meniť. V tomto ohľade Lukács prevyšuje všetkých našich nedôsledných politikov. Kto sa chceš naučiť, ako treba svedomie utíšiť pre politické kotrmelce, zajdi si ku Lukácsovi, on ňa poučí.

Lukács teda po mnohoročích intrikách ostal ministerpredsedom. Nuž ale, či je on nim opravde?

Nie, on je iba maškrou. Opravdovým veľministrom je Tisza. Tisza má rozum, Lukács falosnosť a tak doplnia jedon druhého. Mungom však neni sú dosť dve tieto osoby v božstve liberalizmu, hľadali tretiu, ktorá mala doplniť mungovskú trojicu a na vonok ukázať, že už teraz strana mungovská je silná a nepremožiteľná. I vyvolili si tretieho vodcu v osobe Khuen-Héderváryho. K voľbe tej sošli sa všetci mungovia, bo oznámené im bolo, že po voľbe nasledovať bude veľký oldomáš. Nuž áno, mungovia na také voľby sú naučení. Z celého hrdla privolávajú éljen tomu, čo im platí šampes. Tak sa stalo i pri Héderváryho oolbe. Mungovia rečnili a vychvalovali Héderváryho, bárs ho nedávno neverne opustili. Rečnil Tisza a oslavoval dieľa mungov, ktoré utvorili pomocou žandárov a policajtov. Héderváry bol blaženým, že mohol znovu prevziať náčelníctvo strany mungovskej ako čo by vopred vedel, že po Lukácsovi on bude ministerpredsedom. Porada mungov nebola by úplná bývala, keby sa nebol ozval Lukács. Musel hodiť piesok do očí krajinského obyvateľstva a pre všeobecný štrajk musel sa vyhrázať socialdemokratom. Lukácsové reči nie sú hodné, aby ich dejepisec zvečnil, bo veď nejaví sa v nich žiadna politická múdrosť, jednu vec ale predsa priklincujeme z reči Lukácsovej, bo ona tien metá na charakter ministerpredsedu. Lukács totižto takéto poučenie dal mungovcom: «Ktorí ste daaký sľub dali vašim voličom, nie ste viazaní tie sľuby zadržaf, rozviaže vás z pod toho vaše oové a lepšie presvedčenie.»

Takúto nemravnosť hlása Lukács. Povzbudzuje mungov, aby oklamali voličov. Prečo to robí? Obáva sa, že všetci ti mungovia, ktorí sľúbili voličom všeobecné volebné právo s tajným hlasovaním, vystúpia z mungovskej strany a vtedy bude koniec Lukácsovskému panovaniu. Lukács posilnil teda mungov v tej teorii, ktorú on verne nasleduje, že v politike niet statočnosti. To on nepočetnekrát potvrdil svojim príkladom. Aj teraz to hlása, že voličov oklamať nenie potupný skutok, ba čnosť, bo veď Lukács bol prvý, ktorý sľuboval všeobecné tajné a prvý bol, ktorý zabudnul na tento sľub. A mungovia nasledovať budú jeho príklad. Márne ich oslovia voličia, aby aspoň tentokrat, keď sa jedná o

práva občanov, boli mužovia čestní. Nebudú, bo im Lukács povedal, že daný slub nesplní je čnosť.

Nečnosť mungov k tomu je potrebná, aby vláda s volebným právom klamať mohla. A aby sa tento podlý úkon podaril, vyvolili si mungovia tretieho vodcu. Tí traja: Tisza, Lukács a Héderváry majú mungov spolu držať, keď pri pojednávaní zbojníckeho volebného zákona zložia ten slub, ktorý dali voličom.

Hľa ku akému zločinu chystajú sa mungovia! Zavesili na klinec svoju statočnosť a idú za svojimi vodcami, ktorí v politike oslavujú nečnosť.

Kto bude silnejším v tom boji? Či ľud, ktorý chce okradnúť a či tí klamoši, u nichž politická čnosť je špinavou handrou?

Fatranský.

Preč s Tiszom!

Sedím si v teplej izbe a obdivujem ľadové kvety na zamrznutom obluku. Nebe je jasné, slnko svieti, predsa je však taká zima, že ľudia eevalom bežia po uliciach, aby čím skôr prišli pod teplé podstrešie. A v tomto nepríjemnom čase hrozí nám všeobecný štrajk. Niet človeka, ktorý by sa nežaloval na tvrdé časy. Priemyselníci, obchodníci, robotníci žalujú sa, že niet zárobku. Zamestnávateelia a továrnici prepúšťajú zbytočných delníkov, bo niet práce pre nich. Noviny deň po deň prinášajú zvesti o tom, ktorý veľkokupec a podnikateľ vyšiel na vnivoč. A predsa v tejto úzkostlivej dobe, keď zo dňa na deň strachujeme sa, či nás nestihne nebezpečie krvavej vojny, napomínajú nás zo všetkých strán, aby sme gazdovali s peniazmi a so zásobou potravín, bo ináč hladom zahyneme, keď vraj vypukne všeobecný štrajk, pri čom po celej krajine zanikne všetka práca.

Mungovská vláda chlubiť sa môže s tým, že robotníctvo prinútila ku všeobecnému štrajku. Beztak nič dobrého neutvorila, len čo zväčšila korrupciu, teraz však vrhá krajinu do takého nešťastia, ktoré bude mať nevýslovné následky. A to všetko pre volebný zákon, ktorého otcom je Tisza. Tisza si vbil do hlavy tú ideu, že len jeho volebný zákon oblaží krajinu a poistí nadvládu tých liberálnych panákov, ktorí Uhorsko

od stolaia držia vo svojich rukách a zdierajú ľud robotný. Tisza s celým fanatismom, ktorý nenie bez samochvály a kalvínскеj krutosti bráni svoje dielo a nechce dopustiť, aby aj robotné vrstvy obdržaly hlasovacie právo. Tisza nechce dovoliť, aby na jeho volebnom zákone prevedená bola dôležitá zmena, aby s tým utišily sa pobúrené vrstvy ľudu. Vidí a vie, k čomu sa robotníci chystajú. Zná, aké následky má môže všeobecný štrajk, predsa však nepopustí bo by to preň porážka bola, Tisza hotový je so svojim plánom.

— Keď sa robotníctvo chystá — poveda Tisza — ani ja nebudem meškať. Mám žandárov, policajlov a vojsko. Túto silu použijem proti robotníkom a budem zachodiť s nimi ako s povstalcami.

Robotníci preto nech sú na to prichystaní, že Tisza proti nim použije najbrutálnejšie násilie, k milosrdenstvu nepohne ho stonanie ranených a skonávajúcich obiet.

Nuž a či to musí byť? Či Tisza ozaj je neobmedzeným pánom Uhorska? Či jeho volebný plán ozaj zákonom byť musí? Či pre krutosť a šílenú namyslenosť krv má sa prelievať po uliciach tých miest, kde robotníctvo svoje práva vyhadávať bude? K vôli Tiszovi má sa stať naša krajina mrtvolou, kde zanikne všetka práca. Či neznajú vo Viedni k čomu sa chystáme? Či nemajú trochu útrpnosti ku nám? Veď jeho veličenstvo kráľ uhorskej krajine sľúbil všeobecné volebné právo a vo Viedni predsa Tiszov návrh podporujú. Obyvatelstvo Uhorska však volá: Preč s Tiszom a bude pokoj!

Vaša jasnosť! Čujete-li volanie vášho verného ľudu?

Vyplňte jeho vrelú žiadosť a Uhorsko bude šťastné!

Ondrej Hládký.

To i to o alkohole.

Napísal: Dr. Jozef Tiszo.

I.

Nesmierne veľký počet je kníh, sošitov a článkov, ktoré doteraz o škodlivých následkoch užívania alkoholu uverejnené boly a ktoré majú za cieľ zastaviť tú ohavnú, telo a dušu človeka na vnivoč privádzajúcu potopu, aká rozlieva sa po svete, zaplavuje mesta a dediny, niči prie-

mysel a hospodárstvo, trhá jemné sväzky ro-
dinné. tupí vtip rozumu a svedomia, do zkazy
uvaluje pokolenie teraz žijúce a nakazuje už i
potomkov, ešte snád len v ďalekej budúcnosti
narodiť sa majúcih. Kňazi, lekári, učenci,
učitelia a vychovávateľa ludu spojili sily svoje
v tomto obore verejného účinkovania a svojimi
knihami a článkami hať chceli postaviť pred
zkazonosné vlnobitie tejto strašnej povodne.
Smutné je ale, ako to z zlastnej zkúsenosti
uznať musíme, že vynasnažovanie toto nedožilo
sa žiadneho výsledku, práca týchto dobropraj-
níkov spoločnosti tudskej, je takrečeno márna,
bo povodeň túto nielen že neskrotili, nielen že
jej vlnobitie neudržali v starom prúde, lež akoby
sa zmáhala rozlievala a rozprestierala ešte po
širších vrstvách ľudskej spoločnosti. Nezdar
tento vylúva síce obrovská sila starého a vše-
obecného zvyku pijanstva, lež len čiastočne, bo
tento nezdar protialkoholického účinkovania
zapríčinili aj sami účinkujúci, ktorí svoje od-
vodňovania prednášali tak sucho a tak bez všet-
kého citu životného, že následkom toho slová
ich preletely ponad hlavy naše, ako čierno-
tmavý oblak, z ktorého nepadne ani kvapky
dáždu.

Čítali sme ich upozorňujúce slová, s kto-
rými vyzývali pozornosť našu na ukrutného ne-
priateľa, ktorý riedi rady naše, pustoší duševné
vlohy a ničí telesný blahobyt človeka — ne-
pamätali ale na to, aby nás hlasom prosiacim
a spolu aj hroziacim vyzvali k mužskej práci,
s pomocou ktorej shodiť máme zo seba špinavú
handru pijanstva a nemiernosti.

Boli sme skoro až namrzení, keď sme o
novej knihe alebo o novom článku do tohoto
oboru patriacich počuli, bo už vopred pokúšala
nás tá myšlienka, že aj táto kniha rozmnoží
len počet podobných spisov, nedokáže ale nič
nového. Vzдор toho však v tomto článku zpo-
medzi všetkých ostatných vyzdvihnúť chceme
knihu amerického slovenského spisovateľa *Pavla
Jamaríka*, vydanú pod nápisom: *Boj s diablom*,
alebo: čo je opilstvo a jeho falošné povesti?
Kniha táto u Jána Párička v Ružomberku ne-
dávno uverejnená upozorňuje nás tiež na zlé
následky opojných nápojov, lež s takým dôra-
zom, srdce naše tak živo dojíma, že sa zhro-
zíme sami nad sebou a nad svojou zaslepeno-

sfou, v ktorej nepriateľa tohoto predstavovali
sme si ako pustošiaceho medzi ďalekými náro-
dami a nezbadali sme, že tu je medzi nami a
záhubou hrozí jednému každému z nás, kto-
rého teda chrániť sa máme všetci bez výnimky,
teda aj ja, čo slová tieto teraz čítam. A bárs v
mnohom ohlade nie som usrozumený s náhla-
dami spisovateľa zvlášte straniva vysvetľovania
daktorých čiastok sv. Písma a straniva niekoľko
osvedčení, ktoré mi to dokazujú, že on násled-
kom istej konfessionálnej predpojatosti nie je
toho schopný, aby dľa zásluhy a pravdy vedel
posúdiť vnútorné zariadenie a rozličné účinko-
vanie cirkvi katolickej, predsa oduševnenosť
jeho za záujmy nášho ludu na tak strašnú
chybu nemiernosti a pijanstva trpiaceho a dô-
kladne vysvetlenie celej otázky, ktorú si on na
tri čiastky rozdelil, zaslúži, aby sme v nasledu-
júcom bližšie zaoberali sa s obsahom jeho
knihy:

Z úst opilcov a milovníkov liehovych nápo-
jov neraz počuť toto odôvodňovanie: užívanie
alkoholu nemôže byť proti vôli Božej, však al-
kohol, jako aj iné tvory, sám Boh stvoril a ľu-
dom k užívaniu prepustil. Na omyl takto smý-
šľajúcich ľudí, poukazuje spisovateľ, keď uvádza,
že pálenka robí sa *umelým spôsobom* a nie
je teda ako taká od Boha stvorená; robia ju
zo pšenice, raže, z kukurice, zo zemiakov, zo
slivák, z hrušiek, jablk a z iných plodín, ktoré
Boh k potrave a k nasýteniu ľudí stvoril, ktoré
si ale ľudia na jed a otravu obracajú, neberúc
do ohľadu nesvedomitých majiteľov páleníč, ktorí
chytrí súc využijú príležitosť zbohatnutia, vy-
mýšľať začali, či by sa špiritus nedal páliť aj
z iných látok a nie priam z horespomenutých
plodín. Takto sa im aj skutočne podarilo so-
stavíť istú miešatinu, v ktorej je všetkého dost
len nie toho, čo si ľudia kupujú, totiž posilne-
nia a ktorá plná je otravy a zkazy!

Tak mnohí lekári a potravní kommissári
ktorých povinnosť je skúmať potravné články,
osvedčujú sa, že v pálenke, ktorú dnes najviac
predávajú, nachádza sa tá strašná otrava, ktorá
sa menuje «sirková kyselina», ktorú keď človek
naleje na železo s neslýchanou rýchlosťou vy-
žerie i to najtvrďšie železo. Pomysleť si vtedy
môžeme, že táto otrava, ktorú s pálenkou do
žalúdka svojho vlievajú, čo porobí so žalúdkom

jako ho zničí, spáli a prežerie! Zkusuje to na sobe každý korhel, cíti strašné účinky tejto otravy v žalúdku svojom každý, kto pálenku len raz okúsi a len to je vo veci najsmutnejšie, že vzdor tejto vlastnej zkušnosti, ľudia ďalej kupujú a pijú túto otravu!

(Pokračovanie nasleduje.)

Znovu vojna na Balkáne.

Po pretrhnutí pojednávania, ktoré delegáti balkánskych spojencov a Turecka cieľom zabezpečenia pokoja na Balkáne vydržovali v Londýne, Bulharsko s balkánskymi spojencami znovu začalo vojnu proti Turecku.

V pondelok o 8. hodine večer Bulharské čaty začaly ostro bombardovať Drinopol a turecký tábor pred Čataldžou. Bulhari rátajú na to, že asi cez dva týždne padne pevnina Drinopol. Konzuli europejských mocností na veľvyslancov v Carihrade, obrátili sa s tou prosbou oby im alebo v Drinopoli vykázané bolo také miesto, kde by zabezpečení boli pred bombardovaním alebo aby im dovolené bolo s osobníctvom a s rodinami opustiť Drinopol. Dľa zpráv z Carihradu obyvateľstvo mesta Drinopola ne-trpí nedostatok na potravné články.

Rusko udajne v smysle smluvy uzavrenej s Bulharskom dovoľilo, aby po zničení tureckej armády pred Čataldžou, podmienky uzavretia mieru Bulharsko diktovalo v Carihrade, hlavnom meste Turecka.

Dľa zpráv zo Sofie tamojší nemecký diplomatický jednatel z poverenia svojej vlády zakročil u bulharskej vlády, ktorú chcel prímáť, aby na základe odpovede Turecka, začala novšie vyjednávanie o mier. Toto zakročenie Nemecka ale nemá žiadneho zdaru, bo Bulharsko bez Drinopola nechce o pokoji ani len počuť.

Bulharská verejná mienka s jednohlasnou radosťou víta energičné pokračovanie vlády, bo pre jej klátivé držanie sa, bola už prudkým nápadom vystavená. Všetky časopisy píšu, že jediným istým základom pokoja môže byť už len krátka vojna, Drinopol dobijú a týmto pre tureckú vládu nastane o veľa ľahšie polozenie, bo Drinopola sa už len formálne bude musieť zrieknuť.

O Ferdinandovi, kráľovi Bulharska kolujú

chýry, že trpí na lámku a chorobu srdca, následkom čoho neni vstave vybavovať riadne štátne záležitosti, nedáva výsluchy a nikoho nepripúšťa ku sebe.

V diplomatických kruhoch šíri sa tá mienka, že ponevác na Balkáne znovu začala sa vojna, po prvých bitkách Rumunsko prekročí bulharskú hranicu. V tomto páde ale je sa čo obávať že aj Rusko sa zamieša, bo udajne sa zaviazalo, že Bulharsko podporovať bude proti Rumunsku.

Prosba k veľkodušným dobrodincom.

S najväčšou uctou obraciame sa ku milým ctiteľom Panny Marie na Hore Levočskej.

Ten spanilý chrám Boží na milostnom mieste Hory Levočskej, ktorý s toľkými ťažkosťami a s tak veľkým namáhaním tak ďaleko sme vystavili, že už len obloky, chorus a dlážky chybujú, úfame, že s pomocou Božou a s podporou našich ctených dobrodinčov 2. júla b. roku dobudujeme.

Zkúsení mužovia ako aj zarovnak my sme toho presvedčenia, že do takého monumentálneho kostola patria malované obloky.

To ale len tak by sa mohlo uskutočniť, keby našli sa tak dobrí a štedri dobrodincovia, ktorí na svoje útraty vyhotovíť by dali aspoň po jednom obloku. Kto sám nevládze snášať útraty jedného obloka, nech sa spojí s viacerými dobrodincami.

My úplne úfame, že v rade horlivých ctiteľov Panny Marie najdú sa takí dobrodincovia, ktorí z lásky a z oddanosti ku Panne Marii vyvolia si jeden oblok a tým spôsobom zabezpečia si večitú pamiatku.

Stúpili sme do potyku už aj so statočnou firmou v Budapešti, ktorá udala nám vzory a ceny takýchto oblokov.

Sú v tom kostole tri veľké okruhlé obloky, šesť dlhých, šestnásť väčších a menších oblokov. Okruhlé obloky, ktorých cena je väčšia, len obetou zvláštneho dobrodinca alebo viac dobrodincom spolu, môžu byť vyhotovené. Dlhé obloky z jednej a druhej strany sú lacnejšie, cena jedného obloka obnáša 700 korún, menšie

obloky vyhotoví sa môžu za 500, 400, 300, ale aj za 100 korún.

K našim cteným dobrodincom prítomne obraciame sa s tou prosbou, aby si jeden oblok svätého, ktorý do obloka prísť má, vyvolil a ich rozhodnutie nám čím skorej na vedomie dať ráčili, aby obloky cez zimu vyhotovené a na jar do kostola vpravené byť mohli.

Na spodku obloka vypíše sa meno veľkodušného dobrodinca.

So srdečným pozdravom

V Levoči.

V mene staveľského výboru

Celestin Kompanyik,

opáťfarár v Levoči

POLITICKE CHYRY.

Gróf Ladislav Lukács.

Ministerpredseda Lukács ako minister okolo osobnosti jeho veličenstva kráľa, za jeho veľké zásluhy, ktoré preukázal Viedni a ktorými ožobráčil Uhorsko, povýšiť sa dal do stavu grófskeho. Máme teda zas o jedného viacej, či to-

Bulharská kráľovna Eleonora ako opatrovníčka ranených vojakov.

Enver beg, vodca Mladoturkov. V minulom týždni v Carihrade vládu Staroturkov prinútil ku zažakovaniu a sultána, aby vymenoval vládu Mladoturkov.

muto novému magnátovi tešia sa druhí grófi Uhorska, to je iná otázka. Toto veľké vyznačenie zaiste z tej príčiny dal si udeliť Lukács, aby tým viacej imponoval mungovskej strane a ukázal svetu, v ak veľkej grácií stojí on vo Viedni. To mu však veľmi málo pomôže, mungovská strana nemá budúcnosti. Včul už nič iného nepozostáva, len aby gróf Lukács grófovi Tiszovi, tiež za jeho veľké zásluhy, zvlášte za jeho nezákonnosti a za ozbíjanie ľudu o volebné právo vypracoval titul kniežafa. Nuž na tieto vyznačenia hrdí môžu byť len ako barani zakúpení mungovci.

Chyby Lukácsovej krásy.

Lukács zaiste nemôže sa veľmi tešiť jeho grófskemu rangu, bo krajinský vyslanec Zoltán Désy práve vtedy, keď ho vymenovali za grófa, uverejnil o ňom také veci, ktoré, jestli sú pravdivé, ako ministra a zároveň aj ako človeka predstavujú ho vo veľmi čudnom svetle. Tvrdí on a sľubuje nepodvratne dokázať to aj pred porotným súdom, že Lukács ako nekďajší finančný

minister prenájom solneho dôchodku, istému podniku udelil len pod tou podmienkou, keď do mungovskej volebnej kassy zaplatí tri milióny korún; druhý vývozný podnik za štátnu subvenciu do mungovskej volebnej kassy musel zaplatiť 800.000 korún; tretí podnik za udelenie rozličných výhod zarovnak do mungovskej volebnej kassy musel zaplatiť 150.000 korún. Zoltán Désy, nekdaší finančný štátny sekretár o novom grófovi Lukácsovi pred súdom dokázať chce celú kopu takýchto malicherností. Jestli to skutočne dokáže, bude to taký škandál, pre ktorý gróf Lukács opustiť musí svoje miesto, spolu ale na pramier postavená bude celá strana mungovská.

O všeobecnom strajku.

Socildemokrati Uhorska neustále chystajú sa ku všeobecnému štrajku. Vo stredu 5. feb-

Tancujúci kúzedelníci na ostrove Ceylon.

ruára hlavnomestské socialdemokratické organizácie shromaždenia vydržiavaly v 40 miestach, po rôznych krajoch Uhorska socialdemokratické organizácie cieľom sriadenia všeobecného štrajku mali shromaždenia na 80 miestach. Kedy štrajk vypukne, nevedno. Jestli však, na veľkú škodu krajiny, skutočne vypukne, to bude tiež zásluhou nového grófa Lukácsa.

Z výkonného výboru spojených stránok opozície.

Spojené stránky opozície ako sme minule spomenuli, k posúdeniu a preštudovaniu Tisza-Lukácsovej zákonnej predlohy o volebnom práve zostavili a vyvolili zvláštny výbor. Ten výbor prítomne v troch podvýboroch takmer každo-

Ukrutnosti Srbov.

denne pracuje na dôkladnom preštudovaní Tisza-Lukácsovej v každom ohľade docela nemožnej predlohy. Proti tejto predlohe ostatne najnovšie vyslovujú sa už aj viacerí mungovskí poslanci.

B E S E D N I C A .

Starý kohút.

Minulý týždeň šiel som na dedinu.

Malá vicinálka došla na malú stanicu, na stanici čakala ma tetka vdova Gozeniho. Pred stanicou byly sánky s dvoma koňmi a so starým kočišom. Vopchaly sme sa do bundy, kočiš šibol do koní a sane s cengáčmi pohly sa rýchle. V sňahu bolo vidno slamu a odpadky dreva, dedina stojí v tú stranu; v iné strany rozprestieralo sa hladké biele pole, na ktorom bolo vidieť úzku, čistú cestu pre sane, pri šľaku zo sňahu vyčnievalo barnavé Umučenie, na obzore černely sa vrby; v tú stranu leží mojej tetkina taňa.

— Veru tu niet žiadnej zábavy — začala tetka. — Je veľa zajacov a iné nič. Je išpán Ján Tardoš a iné

Kravy dojadi stroj v Nemecku.

niet. Tardoš sa hrá o durák, pije, rozpráva anekdoty: uspokoj sa s ním. Mesto je ďaleko.

Sane sa rýchle klzaly po sňahovom poli. Ani vtáčkov, ani stromy nebolo možno vidieť nikde. Takéto cesty sú v Rusku a v Uhorsku.

Na sňahových poliach po živote niet ani znaku, o taniach, chalupách ani nechyrovať. Ale dobre padne myslieť na to, že pod sňahom je čierna zem, z ktorej v lete vyrastú zlaté klasy.

Sane ľahaly dva žlté kone. Koňovi na pustatine na zimu narastie hrubá bunda, ktorá v strapoch visí z neho. Jedon kôň bol žltší ako druhý. Mal takmer citronovú farbu.

Tetka mi o tomto koňovi rozprávala.

Šárgo mal historku s kohútom.

Kohút už nebol mladý. Niektorý kohút vyžije aj za desať rokov. Cez leto býval konča záhrady na pažitnom poli a darmo kikirikal na úsvite, na poludnie, neohlásili sa mu od nikiaľ. Len raz mu odpovedal kohútov hlas odtiaľ, kde stál hájnikov domec. Tam býval jedon mladý kohút, ale ho na druhý deň zabil starý kohút.

Starý kohút cez zimu býval v maštali v jasiach. Rád bol medzi koňmi, dojenie kráv nikdy nezameškal, ospanlivú slúžku vždy zobudil svojim ostrým hlasom. Ale najväčšmi miloval koňa Šárgu so srsťou citronovej farvy.

Ani Šárgo už nebol mladý. Statkárky, čo aj majú chlupské vlastnosti, žrebce nerady zapriahajú do kočov. Žena ohľadom smelosti vždy ostane len ženou. Mladý žrebec by sa ľahko splašil. Tetkine zápražné kone boli tiež paripy hustej krvi, ktoré už zhodily prvé zuby. Prirodzene neboli vajčiaci, bo na takých chodia len mladí statkári — ani kobyly, bo na takých chodia len stari ľudia, ale boli to vyrezané kone. Aj Šárgo bol takýto. Na čele hriva začala mu už šedieť a rád mal varenú mrkvu.

Tetka zriedka sa pohla zo svojej pustatiny, teda kone na jar zapriahali do pluha, ale prácu druhej triedy aká je ku prikiadu vozenie hnoja, jej dva kone nekonal, bo predsa len boly parádne kone. Šárgo a druhý žltý kôň stály na maštali, kde v kúte malej doštenej láde boly kusy z koňského riadu, remene, pracky, masti, a na vrchnáku lády sedával kočiš. Kohút prestieral sa v jasiach a keď to zunoval, ostrohovitými nohami kráčal ku dverám a odtiaľ kuknúe na nekonečný sňah, kikirikal.

Stalo sa, že Šárgo ochorel.

Kone mávajú niekedy takú chorobu, že je nikto nie na čistom s ňou. Starý kočiš hovoril, že Šárgo smúti za svojou matkou.

A Šárgo smutočne smútil; skloniač veľkú hlavu, smútil celý deň v maštali, nechcel ani žrať, ani piť. Veľké jasné oči mal zlomené, nohy pekného držania boľastne pritiskal jednu ku druhej.

Druhý kočiš doviezol felčiara z mesta.

Felčiar bol človek pijan a zlostník. Zpočiatku chcel

Šárgu biť, potom mu núkal rozpálené železo a konečne mu na nohy predpísal mastičku.

Aj tetka prišla s plačom:

— Kôň môj drahý, dobrý, Šárgo môj drahý, čo ti je?

Šárgo svoju smutnú hlavu obrátil ku tetke a nepovedal ani slova.

V týchto dňoch choroby jediným tešiteľom starého koňa bol starý kohút. Keby ste boli videli toho starého kohúta! Ako keďby bol zbláznel, ako keďby bol prišiel o rozum!

O sliepky sa vôbec nestaral. Pekné tučné kvočky ako siroty, opustené kotkodákaly pod šopou. Starý kohút tu i tu pobehal hore-dolu po dvore, ale zväčša sedel len v maštali. A nepohol sa od svojho priateľa a krútil hlavou, keď starý kočiš obväzoval Šárgovi nohu. Potom vyskočil na šárgov chrbát a nepokojne behal hore dolu po širokom chrbte. Ponevác ani tu nič nemohol pomôcť, zaletel do jasiel a z prava i z ľava obzeral si veľkú hlavu svojho priateľa. Základne mu prezkúmal uši, oči a nos, že čo si pri tom myslel to vie len ten, kto pozná smýšľanie kohútov.

Ale stav Šárgu obrátil sa k horšiemu.

Nepomáhal ani felčiar, ani apatieka, ani tetkine modlitby. Šárgu v jedon deň srazilo z noh a smutne zabrečiac vystrel sa na slame.

Na dvore bola jedna otvorená studňa, v tento deň kohút skočil do studne a utopil sa.

Šárgo sa pozdejšie vyliečil, ale priateľa ztratil.

*

Keď tetka skončila historku, vtedy sme práve došli ku tani.

Marec, čo mesiac sv. Jozefa.

Pestúnom, vychovávateľom, predstaveným Syna Božieho byť je veľmi veľkou hodnosťou.

A hľa táto hodnosť ušla sa sv. Jozefovi, ktorého ona povýšila nad všetkých svätých, tak že po trojjednom Bohu nasleduje prebl. Panna Maria, po tejto ale hneď bezprostredne sv. Jozef.

Čože ale učinilo sv. Jozefa hodným tak nevysloviteľne veľkej hodnosti?

Predovšetkým trápenie.

Čítame vo starom zákone, že Jozef, Syn Jakubov, veľmi bol nenávidený a až na smrť prenasledovaný od svojich bratov. Predaný bol do Egypta. V Egypte ale následkom falošnej žaloby manželky Putifárovej, bol uväznený. Neskôr ale bol povýšený za kráľa Egypského. Ejhľa, koľké trápenie prežil, zakiaľ sa stal oslaveným! A takto to bolo aj s Jozefom, pestúnom Krista. Videl svoju oddanicu v požehnanom stave a myslel že ju musí preč poslať, Anjel ho ale uspokojil, že to bude dieťa Božie. V Betleheme v maštali musel nocovať. Lenže čo chvíľa ho potešili a obdarovali pastieri a kráľovia.

Nato mu anjel sdělil, že Herodes číha na život dieťaťa; v nočnú chvíľu musel zutekať do ďalekej, cudzej a pohanskej krajiny, do Egypta. Herodesovu smrť zvestuje mu anjel a on radostne sa ponáhlal nazpät do Palestíny. Ale hľa, nový žiaľ: počul totižto, že po smrti Herodesa panuje mrcha syn jeho Archelaus, zas mal strach o život božského dieťaťa a trápne pospiechal potajomne do vzdialeného mestečka Nazareta. Konečne veľkonočnú pobožnosť konajú v Jezuzaleme, na tri dni ztratí 12-ročného Ježiška, Nový to žiaľ. Tým väčšia bola ale jeho radosť, keď ho na tretí deň v chráme našiel.

A to nenie pravda, že radosť a žalosť sa miešajú v živote spravodlivých? Naozaj, život človeka je celkom v rukách Božích.

Sv. Jozef bol miláčkom Božím, bol mužom úplne spravodlivým a práve preto ho Boh s tak veľkým trápením navštívoval. Sv. Jozef svätou nemosťou, dokonalou trpezlivosťou a s úplnou oddanosťou do vôle Božej snášal kríže od Boha udelené. A tieto kríže prispeli k tomu, že sa on Bohu tak veľmi milým stal.

Aj my máme každodenne všelijaké trápenia, ktoré môžu byť zásluhami pre nebo platnými, budeme-li ich trpezlivo znášať. Pamätaj často na príklad sv. Jozefa v dobe trápenia; utiekaj sa o jeho prímluvu; celý mesiac marec buď verný sv. Jozefovi a každý deň tohoto mesiaca konaj k nemu pobožnosť v «Nábožných Vzdychoch» tak utešene sostavenú: a vtedy milosťou Božou podporovaný čím viac budeš trpeť, tým milší budeš Bohu. Jako sv. Jozefa, tak aj teba trpezlivo snášané učini trápenie Bohu milým. N. V., podmissionár.

CHYRNIK.

Jeho veličenstvo kráľ pamiatke arcikniežata Rajnera. Z príležitosti odumretia generála pechoty arcikniežata Rajnera jeho veličenstvo 30. januára vydal najvyšší vojenský rozkaz, v ktorom nariaďuje, aby 59. peší pluk na veky nosil meno arcikniežata Rajnera. — Z Viedne oznamujú, že v dvornom farskom chráme v sobotu v prítomnosti všetkých vo Viedni meškajúcich členov panovníckej rodiny bola slúžená sv. omša na pamiatku zosnulého arcikniežata Rajnera.

Smrť kardinála, viedeňského kniežata arcibiskupa. Dr. Franc Nagel, kardinál, viedeňský knieža arcibiskup, po dlhej ťažkej chorobe zomrel 3. februára v 58 roku blahonosne účinkujúceho života. Zomrelý arcipastier narodil sa vo Viedni 26. novembra r. 1855. Za kňaza vysväteý bol 14. júla r. 1878. Po úspešnom účinkovaní vo Viedni ako profesor bohoslovía, od roku 1889 až r. 1902 bol správcom cirkevného ústavu Sta-Maria dell Anima v Ríme. Roku 1902 vymenovaný bol za biskupa v Trieste. Knieža arcibiskupom viedeňským stal sa 5. augusta r. 1911 a 29. novembra tohože roku za kardinála sv. cirkvi rímskej vymenoval ho slávne pazujúci Pápež Pius X.

Nový biskup vojenský. Imrich *Bjelik*, nekďajší kňaz nitrianskeho biskupstva, po dlhšom účinkovaní v apoštolskom vikariáte uhorsko-rakúskej armády 2. februára vo Viedni za veľkolepej slávnosti vysvätený bol za biskupa vojenského. Obrady vysvätenia previedli: nekďajší vojenský biskup sk. vnt. tj. r. dr. Koloman Belopotocký, košický biskup dr. August Fischer-Colbrie a dr. Pflüger, pomocný biskup viedeňský.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán iskup dr. August Fischer-Colbrie 28. januára v káplne biskupskej rezidencie, 4 menšie rády udelil bohoslovcom: Arnoldovi Bakajsza, Tomášovi Pásztor, Juliusovi Salamon a Ludvikovi Vilimszky, 6. a 8. februára ale udelil im rády subdiakonátu. Franc Kollányi, opát z Jaáku, minulé dni navštívil osvieteného pána biskupa. — Dr. Zoltán Kérészy, dekan tunajšej kráľovskej akademie, následkom vysloveného mu uznania jeho veličenstvom kráľom, účastný bol zriedkavého oslavovania zo stránky profesorov akademie kráľovskej. Žiačky kláštora mníšiek dominikánskych 27. a 28. januára zariadily pekne divadelné predstavenie. V katolíckom kruhu čitateľskom 28. januára usporiadaný bol zábavný večierok so zájímavou prednáškou; v tenže deň v spolku katolíckych tovaryšov prednášku s názornými obrazmi držal profesor hospodárskej akademie dr. Koloman Varga. — Potravný spolok tunajších priemyselníkov a robotníkov, minulé dni vydržoval shromaždenie vo veľkej dvorane katolíckych tovaryšov, z ktorej príležitosti prítomní jednohlasne uzavreli, aby osvietenému pánu biskupovi za jeho mohutnú podporu vyslovená bola verejná vďaka. Tunajšiemu katolíckemu čitateľskému kruhu darovali: úverková banka 25 kor., hypotekárna banka 20 kor. a sporiteľňa 10 korún. Dva posledné peňažné ústavy i spolku katolíckych tovaryšov dali 20—20 kor. a na domoveň sv. Jozefa 40—30 korún.

Na čo sa obracajú katolícke kňazské majetky? Franc Beziak, farár na odpočinku v Košiciach, obci Mislave poslal 24.000 korún ako dar novoročný. Z úrokov majú dostať podporu núdzni a nešťastím stihnutí obyvatelia. K tomu istému cieľu pán jarár aj blízkej obci Baške obetoval 8000 korún. — Pannonhalský arciepát dr. Tibor Hajdu na odmenenie dobrých a usilovných žiakov složil základinu 2000 korún. — Munkáčsky gr.-kat. biskup Anton Papp na ungvársky ústav hluchonemých dal 200 korún. — Na pomník grófa Zichyho obetovali: čestný biskup dr. Anton Nemes 1000 korún, správa základín ungvárskej gr.-kat. diecése 748 kor., vesprémsky kanonik dr. Georg Simon 100 kor. a budapešťanskí františkáni 100 korún. Doteraz soshieralo sa na ten cieľ 220.815 korún.

Chýry zo Šariša. Prešov: Tunajší katolícky kruh Rákóczi-ho 2. februára, za prítomnosti početného katolíckeho obecnstva a viacerých duchovných z mesta a okolia ásporiadal pekny fašiangový večierok, z ktorej príležitosti obecnstvo krásnym umelecky prednášaným spevom obveselovala pani Achillová Baán, manželka tunajšieho pravotára Katolíckej Ludovej Jednoty. Grécko-

katolicke obecnstvo sviatok 3 kráľov 19. januára slávil so svätením vody. Zajímavé obrady tejto slávnosti s veľkým sprievodom prevádzal praelát-kanonik Hodobay. Nakoľko u nás poskočily ceny potravných článkov, vidieť z nasledujúceho úradného výkazu: roku 1902. kilo mäsa bolo po 1 kor., teraz je po 1.60 k., sviňské mäso bolo kilo po 1.20, teraz je po 2.30. k., slanina bola po 1.20, teraz je po 1.70 kor., masť bola po 1.25, teraz je po 1.84 k., mlieko bolo po 16, teraz je 28 h., chleba kilo bolo po 20, teraz je 32 h. Z tohoto vidno, že potravné články v cene poskočily o 60 procentov. Minister honvédstva Samuel Hazai dáva na známosť, že napozatým bez predbežného dovolenia ženit sa môžu i takí mláďenci, ktorí ešte neboli na assentírke. Doktorí udenári predávali zhubené mäso a kľbásky, následkom čoho pokutovala ich polícia. Firma Buchner a Moskovics pre jedáleň ústavu slepých darovala viacej potrebných predmetov v hodnote 150 korún. Istý tunajší kupec falšoval medzi iným aj cimet, ponevác ale jeho špinavé manipulácie najnovšie odhalené byly, od strachu pred pokutou, zutekal do Ameriky. — *Bardijov*: Kaplán Franc Juczinger zostavil a vydal poučný spis o protestantizme a kultúre v Bardijove.

Chýry zo Spiša. Minister obchodu odobril stoličný cestovný preliminár na tento rok. 150.000 korunová štátna podpora zostane nepremenená, z tohoto obnosu stolica na vyhotovenie hrabušicko-stracenskej cesty upotrebi 30 tisíc korún. — Alumneum levošického katolíckeho hlavného gymnáziuma v minulom školskom roku na zaopatrenie žiakov obrátilo 4020 kor. Milodary so základinami doteraz obnášajú dovedna 37.319 korún. Lanskoročná fašiangová zábava čistého osohu doniesla 1658 korún. V terajšom školskom roku zaopatrenie v jedálni dostáva 98 žiakov. — Predsedníctvu novoveského katolíckeho ženského spolku, ktoré v tomto školskom roku ošatilo viacerých školských detí v cene 400 korún, minister výučby vyslovil svoje uznanie a podakovanie. — Spišskí sociáldemokrati 19. jan. v Novej Vsi vydržovali shromaždenie, na ktorom sa súčasnilo asi 250. Protestovali proti volebnému návrhu Lukácsa a proti novým daňovým zákonom. — V Kézmarku v minulom roku zpáchané bolo 48 krádeží, samovražď bolo 3, policajno-lekárskeho pítvatvania 9 a smrteľných nešťastí 4 so štyrma mrtvými. Cudzincov do tamjších hostincov zostupilo 376 a uhorských štátnych občanov 986. Požiare byly dva. V mestskej nemocnici opatrovali 180 chorých, z tých zomrelo 8. Opustených dietok dali 10 do jednej útulne a do popravujúceho ústavu poslali 4 maloletých zločincov. Naukobeň analfabetov navštvuje 70 osôb. — V Lackove 19. januára na jednej svatbe smrteľné nešťastie potkalo Alexandra Dunku. Michal Kiss s výstrelmi z revolvera pozdvihnuť chcel slávnosť, medzitým ale spadnul, revolver vypálil a guľka vrazila Dunkovi do sluchu. Chudák na druhý deň zomrel. — V Podolinci 22. jan. v 63. roku života svojho po prijatí sv. sviatostí zomrel Konrad Matirko, piarista-profesor na odpočinku. Ako profesor účinko-

val 40 rokov. Narodil sa v Gňazdoch. — Výbornanský veľkostatkár Michal Galgon Jaschke nasledovaniahodný príklad dal, keď z príležitosti odumretia svojej matky k vymeneniu pohrabin na organ evang. modlitebne obetoval 500 korún. To je pravá cesta, ktorá viesť môže k zotreniu pohanskej obyčaje pobrabiných hostín. Bárš by čím viacerí katolíci nasledovali ten pekný príklad! — V meste Gölnebaňa prvý lichvací jarmok vydržiaujú v marci. Z tej príležitosti náš stoličný gazdovský spolok sriadi tam odmenu statku. — V Krem-pachoch pre brušný tyfus zavreli školu. — Dovoľenie na predĺženie práce železnice z Dobšiny do Poprádu predĺžili na jeden rok. Tá železničná čiara tiahla by cez dedinky, Stracenu Dobšinskú jaskyňu, Pustamezöi Vernár, Hranovicu, Kubachy a Teplicu. — Podivný nebeský zjav bolo vídat 24. januára o 10. hod. v noci. Na nebeskej oblohe zjavilo sa veľmi zelené svetlo, potom ako by sa bolo blízko a hrmelo. — Veľmi očakávaný väčší sňah padal konečne 28. jan. a ľudia s radosťou začali sa vozit na sankách. 30. jan. ráno v Magure bolo 24 stupňov zimy dľa Celsiusa.

Napredovanie katolicizmu v Anglicku. Celá anglická ríša spočítuje 13 millionov katolíkov. Roku 1911 navratilo sa do lona katolíckej cirkve z protzntantizmu asi 8000 osôb.

Lourdská štatistika. Roku 1912. došlo do Lourdu 446 pútnických vlakov; 319 z Francúzska a 127 z cudzozemska, a sice z Belgicka 30, z Talianska 22, zo Španielska 20, z Nemecka 15, zo Švajciarska 11, z Lotharingi, 5, z Rakúska 4, z Hollandska 3, z Elzasu 3, z Anglicka 2, zo Škótska 2, z Uhorska 2 a z Luxemburgu 1. Počet pútnikov obnášal 247.092, a sice 200.696 Francúzov a 46.396 cudzozemcov. Svätých prijímaní bolo 791.000 a sv. omši vyše 65.000. Ustáľujúci výbor, v ktorom vzalo účasť 560 lekárov, o ustálených vyzdraveniach hore vzal 101 zápisníc.

Odmena pre gazdovských robotníkov. Minister orby gróf Béla Serényi v stolici zvolenskej aj tohto roku chce odmeniť takých dvoch gazdovských sluhov, ktorí za dlhší čas slúžili u jedného gazdu, pofažne v tom istom gazdovstve a takých dvoch gazdorských robotníkov, ktorí spoľahlivosťou, usilovnosťou a striezlivosťou vynikajú medzi ostatnými robotníkmi. Podžupan stolice vyzval hlavných slúžnych a mestské vrchnosti aby mu mená odmeny hodných sluhov a gazdovských robotníkov sdelily.

Oravská stolica za notárov. Ostatné zasadnutie oravskej stolice uzavrelo, že pozdvihne plat na území stolice účinkujúcich obecných a okresných notárov na 2000 korún, plat podnotárov ale na 1200 korún.

Pustošenie vlkov. Z Marmarosszigetu oznamujú: Na banickej osade na zlato, takzvané «Tótosbánya», pri obci Budfalva chodia vlci vo veľkých čriedach následkom tuhej zimy. Divé zvieratá vlámu sa často do dvorov a ukradnú domáce zvieratá aj domy strážiaciach psov. V jednu minulú noc vnišly do dvora Dumitry Kimpiana a zožraly mu 20 oviec a 2 ovčiarських psov.

Ztrata Bulharov vo vojne. Dľa úradnej zprávy bulharského ministra vojenských záležitostí vo vojne zomrelo 284 dôstojníkov a ranených bolo 876. Z mužstva zomrelo 21.018 a ranených bolo 51.000. Z ranených vyzdravelo 70 percentov. Na cholera ochorelo 35.000, zomrelo 3000.

Každý hospodár, prv než by kdekolvek objednal si potrebné motor stroje, nech vo vlastnom záujme s úplnou dôverou obráti sa na motorovú, po celej krajine známu fabriku Ludvika *Kállai-ho*, *Budapest, VI. Gyár-utca 28*, kde za najlepšie uznané motor mlatiacky k dostaniu sú i na čiastočné zplácanie.

HOSPODÁRSTVO.

Gazdovstvá medzi vrchami.

Sú vo vlasti našej také vidieky, kde medzi nebotyčnými vrchami ľahajú sa úzke dólanky a v týchto dolinkách gazdovia ani s tou najvytrvanlivejšou prácou neni sú vstave vypestovať toľko plodín na svojich mizerných roličkách, aby z toho seba a svoje rodiny vyživili mohli. Za takýchto okolností tamojší obyvatelia zaoberajú sa viac s dochovávaním zvierat, ku čomu sú im na veľkej pomoci takzvané hole alebo na vysokých vrchoch nachodiace sa pastviny, na ktorých cez celé leto pasú svoje domáce zvieratá: ovce, voly, kravy a jalovinu.

Na jar, akonáhle sa sňah topí a počasia sa oteplí, hole za krátky čas sa rozzelenajú. Toto sa stane obyčajne koncom mája alebo začiatkom júna. Vtedy obyvatelia obcí pod horami vyženú svoj statok na hole. Tieto zvieratá v takýto čas sú takmer len kosť a koža. a preto z počiatku začnú ich pásť len na nižšie ležiacich pastvinách a len vtedy, keď zvieratá ako-tak prídu ku sile, keď naberú na seba trochu mäsa, len vtedy ich vyženú na vyššie ležiace hole. Z árárných hólí v stolici máramarošskej veľmi mnoho mliečnych výrobkov, zvlášte masla posielajú nielen do Budapešti, lež zasolené maslo posielajú v sudoch až do Ameriky. Tieto árárne hole v stolici máramarošskej sú hole «Opreša», «Menčil» a «Sumjeska». Maslo a syr dnes majú takú cenu, že tamojší obyvatelia za peniaze, ktoré utržia za svoje mliečne výrobky, zadovážia si potrebnú živnosť na celú zimu.

V našej vlasti tieto gazdovstvá medzi vrchami ešte nie sú tak vyvinuté ako v cudzozemsku, ku príkladu vo Svajciarsku. Ale sa ony aj u nás vždy viac a viac vyvinujú.

Kresťanský svetový názor je blahonosný bez výmienky pre každého.

DOPISY.

Szereď, (prešp. stol.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Veľactený Pán Redaktor.

Prosím ráčte uverejniť týchto mojich pár riadkov, ktoré ku poučeniu slúžiť majú nielen občanom sereďským, lež aj všetkým katolíkom slovenským.

Minulú nedeľu náš pán kaplán vo svojej krásnej kázni predstavil nám pred oči náš obraz. Veru sme sa mohli vidieť. V troch kázňach nám predložil, jako máme zasvätiť nedeľu a sviatok. Bolo nám to veľmi potrebné. Z našich mládencov mnohí sú veľmi zkažení. V nedeľu a vo sviatok večer robia škrek a lom, bijú sa po uliciach aj o polnoci a to pred obecným domom, u nás tuším ako keďby nebolo zákonov! Nevzdelávajú sa, nečítajú, neučia sa, lež kazia sa jedon od druhého. Tieto veci sme očuli v nedeľu z kazateľnice, A či sa nám má lepšie viesť? Čo bude z tej mládeže, ktorá vo svojom útlom veku tak sa chová, tak riasne?! Z týchto majú byť otcovia, z týchto majú byť naši zastupitelia na obecnom dome? Tieto majú volakedy dietky vychovávať, títo sa majú starať o nábožnú školu! Ej, tá budúcnosť špatne bude vyzerat!

Toto ste nám predložil, pán kaplán. A pravdu máte! Bol ste nad tým rozhorčený. Nestrafte trpezlivosť s nami, keď vaša horlivosť nedosiahne takých výsledkov, aké ste si zaslúžil. My sme zanedbaní, ale nie zlí, poučujte nás aj naďalej, kárajte čo je zlé, ukazujte nám cestu, my vás nasledujeme!

K tomu ste nás povzbudzoval, aby sme viac čítali bo za terajších časov kto nie je poučený, kto nečíta dobré poučné kresťanské noviny a knihy, ostane sprostý, a toho premože, utlačí, využítuje až do posledných špíkov bársktorý žid. Ja by som mal jednu dobrú myšlienku, jedon plán, ktorý by nám náš obľúbený pán kaplán mohol uskutočniť.

Zariadme si v Sereďi katolícku ľudovú knihovňu (bibliotheku)! Na mnohých miestach sú už také bibliotcky. U nás je tiež knihovňa, tá ale bárs je obecná, je v židovských rukách. Nuž pýtam sa vás, kto tam pojde si od žida knihu vypožičať? Nie! My sme ešte neni natoľko omámeni od židovského liberalizmu, od židovskej nevery. My knihu na čítanie nevypožičiavame si od žida! A potom tí židáci chovajú sa ako tuhí mungovci, bo Uhorsko je ich Palestína. Bohužial tak je to včul v krajine svätého Štefana. V našej knihovni nebudeme mať len samé maďarské knihy, budú tam aj slovenské. Každý jako rozumie, tak nech číta, nech sa učí. Aby dakto preto nič nečítal, bo nevie po maďarsky, to nesmie byť v budúcnosti. Naša zaostalosť a sprostosť len ztadiat pochádza, že mnohí nič nečítajú. To je ale naša zkaza.

Pane kaplán, Vy ste náš dobrý pastier, vidíme to z Vašeho účinkovania, Vy aj Váš život by ste dal za nás. Zariadte nám takú biblioteku.

Priležitostne ráčte o tom kazať, oslovte našich

ľudi, aby k založeniu tej biblioteki dali sa zapísať za údov. Každý úd, ktorý sa zapíše, nech ročíte platí 40 halierov. Z toho dostane kvitanciu, ktorú keď ukáže, právo má každú nedelu po hrubej sv. omši vybrať si jednu knižku na čítanie, ale po každý raz keď knižku vybere, mnsí 4 haliere platí na to, aby keď sa knižky roztrhajú, mohly sa dať znova zaviazať a nové knižky zadovážiť. Prosím nášho pána kaplána a všetkých bratov zo Szerede, z Dolného a Prostredného Čepena, zaujmite sa za túto potrebnú vec. Keď sa občania prihlásia v potrebnom počte, o dva týždne máme svoju knihovňu, už môžeme čítať, môžeme sa učiť. Daj Bože, aby sme sa vzdelávali a tak vyslobdili z otroctva židovského!

S Bohom

Neohrožený sused seredský.

Zo Spiša.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctená Redakcia!

Prosím o laskavé uverejnenie mojich niekoľko riadkov v našom Kresfane.

Administratívny výbor spišskej stolice 14. januára držal zasadnutie. Správca kráľ, financdirekcie oznámil, že árár mal v decembri príjmu 527.695 korún z daní a všeliakých poplatkov. Na území stolice jestvuje 65 pálení a štvoro pivovárov. Stoličný blavný lekár na vedomie dal, že v decembri zdravotný stav bol neprajnejší ako v novembri, smrtných pádov ale nebolo viac ako obyčajne. Z nákazlivých nemocí vystúpily osýpkový 217 pádoch. Lekársko-policejné pitvanie prevedené bolo v 7 pádoch.

Státny školdozorca oznámil, že poprádske mestské školy pre choroby za dlhší čas musely byť zavreté. (Teraz sú už otvorené.) K doplneniu platu a k zaokrytiu vekového doplnku obecných a náboženských učiteľov minister výučby udelil 210.494 korún štátnej podpory, k vymenieniu zápisného ale dal 59.692 korún. Stoličný hlavný zverolekár udal, že zdravotný stav statku bol prajný v decembri, ružová nemoc u ošípaných vystúpila len v dvoch obciach: v Mafašovciach a v Nedeci, touto nemocou na území nakazené sú spolu štyri obce v stolici. Obchod so statkom bol čulý a nehatený, na železnici do iných krajov Uhorska vyviezly 214 kusov rožného statku, do cudzozemska ale 10 kusov rožného statku, 52 koní a 84 ošípaných.

S kresfanským pozdravom

Stoličný výborník.

Ruskinovce (Spiš.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctihodný Pán Redaktor!

Ráče prosím tento môj krátky dopis uverejniť v našom «Kresfane».

Roku 1912. v tomto malom mestečku narodilo sa 21 detí, 8 chlapcov a 13 dievčat; medzi týmito boli katolíckeho náboženstva 14, evanjelickeho vyznania 6,

a 1 viery židovskej. Zemrelo 14 osob, 6 mužských a 8 ženských. Priroozenou smrťou zomreli 11, dvaja mužskí a jedna žena sa ale obesili. Polovicu zomrelých obnášajú deti, medzi tými tri deti žili len jeden deň. Sobáš bol len jeden. Do Ameriky vystaňovalo sa 13 ľudi. Minulý rok bol žialbohu planý, elementárne nehody zapríčinily veľké škody. Na jar vetry a víchre vytrhly a vylámaly veľké čiastky lesa. V máji, v júni a v júli v siatinách veľmi pustošily hrady a pretrhnutia oblakov, v auguste a v septembri zase ustavičné lejaky zničily mnoho úrody. Choroby tiež napadly ľudi a statok. Prihodilo sa ale i dačo radostného: uvedený bol telefon a vystavená bola nová katolícka škola.

S Bohom

Spišský zpravodajca.

Rozmary a Žarty.

Rozdiel.

— Ja sa nazdávam, že ty lepšie miluješ svoju fajku, ako mňa! — riekne žena ku mužovi.

— Tá ale tolko nevychádza z domu, ako ty

*

L'ahká pomoc.

Hostinský k výletníkom, ktorí na dedine zeriadili si tanečnú zábavu:

— Nuž ako sa ráčite zabávať?

— Oj, veľmi dobre! Len škoda, že je miestnosť primalá!

— Keď je len to na závade! (K svojmu kočišovi): Mišo, vyhoď dakolkých vonká, aby bolo miesta!

*

Chytrák.

Hostinský ku kelnerovi:

— Ján, ten pán u obloka pýta si pečienku; rieknite mojej žene, že je to veľmi dobrý hosť, ktorý často prichádza. nech vezme dobré mäso a pekné maslo — a potom doneste pečienku mne!

*

Zázračná pečená hus.

Pani ku kuchárke:

— Anna, zatvorte naskutku dvere na kuchyni: vôňa pečenej husy naplnila celú ulicu = práve teraz bol tu už až tretí vojak, ktorý dopytoval sa na vás,

*

Dobrá gazdiná.

Napoleon I. po jednom vojenskom ťažení na jednej hostine sišiel sa s jednou paňou, ktorá sa vydávala za veľmi duchaplnú. Shovárali sa o literatúre, o umeniach a pani každú príležitosť použila, aby vychvalovala cisára. Konečne takto zvolala vo vytržení:

— Ozaj, čím by mohol byť človek, keď už nemôže byť Napoleonom!
— Môže byť dobrou gazdinou! — odpovedal cisár.

Hlavylámka.

Kde je mlynár?

Odkazy redakcie.

J. L. Ch. Príde budúce.

O. H. V. V označenom smere nemožno blahonosne účinkovať.

J. O. Č. Už ste zas zaspal, ačpráve by neškodilo dúriť vašich ľudí.

V. J. T. Včul sa treha organizovať proti mungom. Do roboty sa teda! Bola by to nielen škoda, lež aj potupa pre Vás, keby vo vašom okrese zvíťazil mal mungo.

Obchodná týždenná zpráva.

V Budapešti, 4. februára.

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

Pšenica tiská, nová	kor.	23.10—23.75
» stolnobelohradská, nová	«	22.95—23.55
» peštianska, nová	«	23.00—23.65
» banátska, nová	«	23.45—24.25
Raž prvotriedna	«	19.25—19.45
» druhotriedna	«	19.05—19.25
Jačmeň nový, prvotriedny	«	18.40—19.00
Ovos prvotriedny	«	21.00—21.80
» druhotriedny	«	20.00—20.50
Datelinové sáme, červená datelina	«	20.00—210.00
» lucerna	«	110.00—136.00
Otruby drobné	«	12.00—12.26
» hrubé	«	12.00—12.20

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K.	17.60	17.30	17.00	16.70	16.20	15.80	15.20

č.	7	7½	8
K.	14.80	13.80	10.40

Za 50 kilogrammov i s vrecom.

Strova:

Šošovica čistá	kor.	36.00—56.00
Hrach lúpaný	«	30.00—32.00
Hrach nelúpaný, čistý	«	30.00—32.00
Rasca (kmín)	«	81.00—81.00
Mak	«	135.00—136.00
Kukurica	«	18.30—18.60
Konopné sáme	«	29.50—31.00
Proso	«
Fazula strakavá	«	25.00—26.00
Fazula veľká biela	«	22.00—23.00
Zemiaky (hornouhorské) biele	«	6.20—6.50
» ružové	«	8.40—9.00
» žlté	«	8.00—11.10

Za 100 kilogrammov.

Novota!

Len K 7.20. Kuzedelná flauta!

No. 3265 s mäkkým zvučným, kuzedelným hlasom, ako z ľubežného sna, so sprievodom bassu bez predbežnej znalosti, nôt, dľa nôtových listov hneď k upotrebniu. Komplet s podrobným opisom a 4 listami nôt K 7.20. Žiadne riziko zámena ovolena alebo navrat peňazi s poštovou dobierkou zasiela cis. a kráľ. dvorný zásielca.

Hanns Konrad

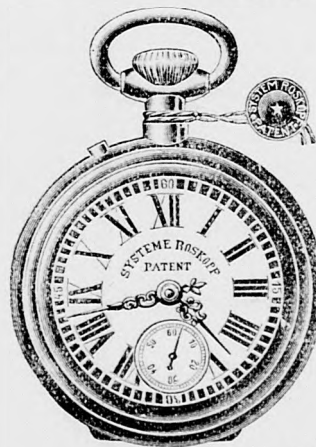
vyvozný dom

Brüx, číslo 3349.

(Čechy).

Hlavný cenník so 400 vyobrazeniami na žiadosť každému zdarma a franko.

K 4.20 s niklovou retiazkou, obveskom a koženým vrecom

koštujú moje echt americké antimagnetické Roskopf systému, patent Anker remontoir hodinky č. 99 s plumbou v dobrom niklovom zatvorku s ručičkami sekund, patent emalovaným číernikom, pesne repa-sované a regulované s trojročnou zárukou na písne K 4.20.

Č. 99½. Tiež hodinky s niklovanou retiazkou obveskom v koženom futrale, v čiernom ok-idovanom ocelovom zátvore K 4.50.

Žiadne riziko, výmena povolena alebo navrat peňazi — Rozposela s poštovou dobierkou prvá fabrika hodiniek

Hanns Konrad

cis. a kráľ. dvorný zásielca

Brüx, číslo 3335. (Čechy.)

Hlavný cenník so 400 vyobrazeniami každému zdarma a franko.

Mnoho sto

povzbudenia k zákupe via-
nočných darov a v domac-
nosti potrebných osožných
článkov obsahuje 4000 vy-
obrazeniami ozdobený môj
hlavný cenník, ktorý na
žiadosť každému zdarma a
franko posielam prvá dielňa
hodín

Hanns Konrad

cis. a král. dvorný zásielca

Brüx číslo 3376. (Čechy)

Niklové vačkové hodinky K
4.20, strieborné hodinky K
8.40, niklové budičky K 2.90,
pendlové hodiny K 8.50, ho-
diny s kukučkou K 8.50,
harmoniky k fahaniu K 5,
husle K 5, revolver K 6

Na predaj

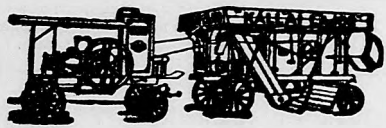
hostinec, mäsiarstvo, ob-
chod s miešaným tovarom.
Obec leží blízko Prešporka,
má 1300 obyvateľov. Kres-
fana krémára v obci není,
ba mäsiara žiadneho ani
v susedných obciach. Veľký
dvor, pekná zahrada. Cena
len 16.000 kor. Blížšie
zprávy podáva Štefan Da-
nihel, r. k. organista-učiteľ.
Széleskut, Prešporská st.

REVOLVER

náležite vystrielený a
štátnym vysvedčením
opatrený, najlepšej kvali-
ty. Tovar najkrajšieho
vyhotovenia. Záruka za
spolahlivé funkcionova-
nie. — No. 100. Lefaun-
cheaux revolver, kaliber 7 mm. ku
šesť výstrelom, s rukoväťou z orechového
dreva, dĺžka 18 cm. Kus po K 8.—. Tenže
kaliber 9 mm., asi 24 cm. dĺžky K 8.—.
No. 101. Kaliber 7 mm. najfajnejšie niklovaný K 7.—. Kaliber
9 mm. najfajnejšie niklovaný K 9.—.

Najväčší výber revolverov, vačkových pištoľiek, terzerolov, pištoľ
pre honcov a hajníkov viníc, flobetiek, teschingov, kverov ku
polovačke a všetkého náčinia polovačiek, vídaf v mojom hlav-
nom cenníku so 4000 vyobrazeniami, ktorý na žiadosť každému
zdarma a franko posielam cis. **HANNIS KONRAD**
a král. dvorný zásielca

Brüx, číslo 3360. (Čechy).

Známo je vôbec,

že len

LUDVIKA KÁLLAI-ho

motorfabrika

Budapest, VI., Gyár-utca 28,

pri úplnej záruke lífruje najchýrnejšie motor-
miétiace stroje. Po celej krajine pochvalne zná-
mych majleších a najjednoduchších, pôvodných
Ludvika Kállai motorov prosíme žiadať
obrázkový cenník.

Upozornenie! Ludvika Kállai-ho vychýrenú
motorovú fabriku netreba zameniť s druhými
firmami pod menom Kállai.

Lacné česke perie!

5 kilo nové
tmavé driapané
9.60 K, lepšie
12 korún. Biele
mäkké, jak pä-
per 18 K, 24 K.
Biele ako snáh
mäkké jak pä-
per, drapané 30.

36, 42 K. — **Metove posteje.**
A červeného cinovatu 1 dobre
naplnená perina, alebo 1 zpodná
perina 130 cm. dlhá, 116 cm. ši-
roká K 10.—, 12.—, 15.—, 18.—,
2 metre dlhá, 140 cm., široká K
13.—, 15.—, 18.—, 21.—. Poduška
80 cm. dlhá 58 cm. široká K 3.—,
3.50, 4.—, 90 cm. dlhá, 70 cm.
široká K 4.50, a 5.50. Krom toho
shotovujeme vo veľkosti dla vole.
Trojdielovú srstennú matrac na
jednu postel K 27.—. Lepšej ja-
kovosti K 38. Zasielky vyše
10 korún franko s poštovou do-
bierkou. Výmena a navrátenie
dovoluje sa pri náhrade porta.
Benedikt Sachsej, Lobes
134. pri Pilsen (Čechy).

Na predaj

majetok pol hodiny od Bá-
noviec vzdialený, pozos-
táva z 57 jochov oraného
poľa. Z tohoto je 8 jochov
lúk a pasienok a 7 jochov
smrekovej hory. Dalšiu
zprávu podáva Gabriel Be-
nyácska. Ribény, Trenčian-
ska stolica.

KOBERCE

s vytkanými na oboch stranách
rovnakými obrazmi: pes, lev, ty-
ger, jelen, kôň, liška, krava atď

60 cm. šir. 120 cm. dlhý za K 2.—
75 " " 150 " " " " " 2.90
85 " " 175 " " " " " 3.90
100 " " 200 " " " " " 4.90

do dá Vám:

JÁN OPOČENSKÝ

vo

Staré Pae

(Čechy).

Veľký obrázkový cenník na ži-
adosť ochotne posielam sa zdarma
a franko.

Najlepší český prameň k objednaníu.

Laoné perie na postel!

1 kg. sivé
dobré drá-
pané 2 K,
lepšie 2
koruny 40
hal.; pri-
ma polbiele 2 koruny 80
halierov; biele 4 K, biele
páperové 5 K 10 h.; 1 kg
veľmi fajne, ako snáh biele,
drapané 6 K 40 h., 8 K.;
1 kg. papierie, sivé 6 K, 7
K; biele fajnové 10 K; naj-
fajnejšie papierie z prs 12 K,
pri oblednaní 5 kg. franko.

Hotové posteje

z hustej tkny červeného,
modrého, bieleho alebo
zlitého nankingu, 1 perina.
180 cm. dlhá 120 cm široká
s dvomi podhlavkami, každý
80 cm. dlhý, 60 cm široký
naplnený novým, sivým,
veľmi trvácim mäkkým perím
16 K; polpapierie 20 K; pa-
perie 24 K; jednotlivé periny
10 K, 12 K, 14 K, 16 K;
podhlavky 3 K, 3 K 50 h.,
4 K. Periny 200 cm. dlhé
140 cm. široké 12 K, 14.70
K, 17.90 K, 21 K. podhlavky
90 cm. dlhé 70 cm. široké
4.50 K, 5 K, 5.20 K, 5.70
Spodné periny z pevného
vrázkovaného grádlu 180 cm.
dlhé, 116 cm. široké 12.80,
14.80 K. Vývez s postovou
dobierkou od 12 K počnúc
franko. Výmena alebo návrat
dovolené. Za nezopovedné
návrat peňazi obšírny cenník
zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz
č. 826., (Čechy.)

Prehľadnutie

našeho hlavného so 4000 vy-
obrazeniami opatreného cen-
níka. presvedčí každého o
výbornej práceschopnosti na-
šej firmy. Preto odporúča sa
v čas potreby v domácnosti
osožných a príležitostných da-
rov žiadať si náš hlavný so
4000 vyobrazeniami opatrený
cenník, ktorý na žiadosť zdar-
ma a franko každému posielam
c. a k. dvorný zásielca

Hanns Konrad,

vývozný dom **Brüx, 3374.**
(Čechy.)

Nikl. vačkové hodinky K 4.20;
lepšej kvality K 5.—; nikl.
budiček K 2.90; pendl. hodiny
K 8.50; harmoniky K 5.—;
husle K 5.80; revolver K 6.—.

Stolové a posteľné garnitúry

v najsolidnejšom a najmódnejšom prevedení! — Žiadne
riziko! Zámena dovolená, alebo peniaze zpäť! Č. 2081.

Bouerette garnitúra
(2 posteľné prikrývadlá
asi 140x190 a 1 obrus
asi 138x138 cm.) so zat-
kanou peknou kvetino-
vou obrubou z vlny bor-
dočervenej, alebo olivo-
vej farby v konkurenč-
nej jakosti K 12.20. Jed-
notlivé posteľné prikrý-
vadlá K 4.45. Jeden obrus
K 3.30. Č 2165. To isté v lepšej jakosti K 13.—. Jednotlivé
prikrývadlá K 4.75. Jednotlivé obrusy K 3.50. Garnitúry v
jemnejšom prevedení, v hojných vzorkách K 15.20, 16.—,
18.—, 21.50 a vyše. Bohatý výber v mojom hl. cenníku.

Rozposielam na dobierku svetová firma c. a k. dvorný doda-
vateľ **Hanns Konrad**, vývozný obchod, **Brüx** číslo
3353. Čechy. Pítajte môj hlavný cenník s ca. 4000 ob-
rázkami darmo a franko.

Bezpečne holi sa každý

s mojim najlacnejším strojom k holeniu No. 8778.
Najuovší bezpečný stroj k holeniu fajnovu niklovaný
s dvojrezným nožom, odporúča sa zolašte pre nez-
behlých, bo každé poranenie je vyvysrené, holi práve
tak chytro ako britva K 2.20. No. 8710. Naj-
lacnejší niklovaný stroj k holeniu, s dobrým dvoji-

rezným nožom K 2.20. No. 8710 1/2. Tenistý stroj s
3 dvojreznými nožmi K 2.80. Dvojrezove rezery
nože kus po 25 h., tucať K 2.50. Žiadne riziko. —
Zamena povolená alebo navrat peňazi. S poštovou
do erkou alebo pri voprednom doposlani peňazi,
ez prostredne súkromníkom zasielam všestranne
známy svetochýrny obvod

HANNIS KONRAD cis. a král. dvorný zásielca
Brüx, číslo 3353. (Čechy.)
Obrázkový cenník so 4000 vyobrazením na žiadosť posielam sa
každému zdarma a franko.

Liptovská brindza.

V terajších drahých časoch v každej damácnosti ku
najzvláštnejším potravným článkom patrí liptovská
brindza.

Prvá dielňa liptovskej brindze

FILIP PEVNÝ v Lipt. Sv. Mikuláš

založena r. 1873. rozposielam liptovskú brindzu v bali-
koch po 5 kilo. Najfajnejšiu desert brindzu K 7.60.
I-a. Liptovský syr K 5.70. I-a. Potravný syr K 5.70.
II-a. Potravný syr K 5.20. Zasielky franko ku každej
železničnej stanici. — Podrobné prospekty a plakáty
na žiadosť franko a zdarma

Ohlas a upovedomenie.

Dávame úctopne na vedomosť cte-
nému obecenstvu, že naša šporkassa od
roku 1913. I. Januára začnúc od vkladov
do šporkusse 4 1/2% úroky, teda bez
všetkého odtiahnutia, platif bude.

Directia

Poprad-Felkanskej Šporkassy
v Poprade.